

Дослідження розвитку асоціативного підходу до проектування дитячого одягу*

В другій половині ХХ сторіччя дитячий одяг стає яскравішим, легким та різноманітним за асортиментом. В зв'язку із значною демократизацією моди, діти могли вільно носити одяг, до деякої міри подібний до одягу дорослих: брючні костюми, джинси, сорочки, светри, блейзери, куртки на блискавках, комбінезони, бриджі, шорти. Такий одяг був практичним та привабливим як для дівчат, так і для хлопчиків. Напрямок «унісекс» виявився актуальним для періоду зрівняння прав жінок та чоловіків у всіх сферах діяльності, в тому числі і в освоєнні костюма.

Раніш була тенденція одягати хлопчиків, як дівчат, а в другій половині ХХ сторіччя, навпаки, дівчаткам з раннього віку одягали костюм з елементами, типовими для чоловічого одягу. Різнібічні зміни моди другої половини ХХ сторіччя торкнулися дитячого одягу тільки частково: геометризація форми та введення елементів космічного стилю в 60-ті рр., романтичність фольклорного стилю 70-х, блиск та яскраві кольори стилю «диско» 80-х рр. тощо. В дитячому одягу остаточно закріпилися та збереглися головні принципи: зручність, практичність та спортивність.

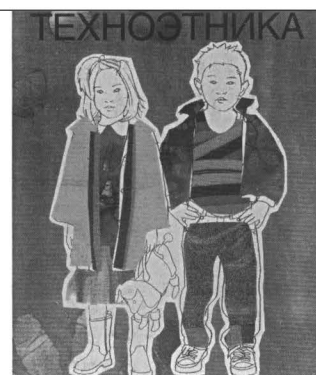
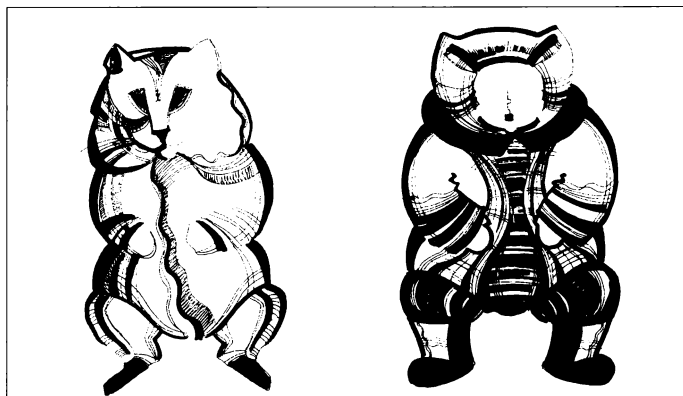
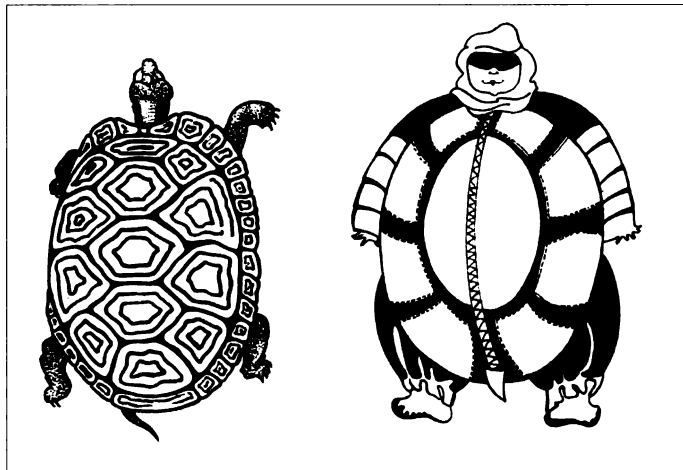
70-80-і рр. ХХ сторіччя можна вважати початком розгортання спеціалізованої індустрії проектування та виготовлення дитячого одягу, з принципово новим підходом до його створення. На перший план виходить урахування відповідності дитячого одягу функціональним потребам, розмірно-ростовим характеристикам, особливостям віку дитини, а не тільки художнє декорування зовнішньої форми.

З розвитком нових технологій, на кінець ХХ сторіччя, коли одяг дорослих стає максимально зручним, спортивним та практичним, дитячий одяг було простіше наслідувати тенденціям моди дорослих. Це дещо відсунуло вимоги функціональності та ергономічності дитячого одягу на користь його зовнішньої асоціативної виразності та відповідності напрямкам моди. До дитячого одягу знову повертаються довгі, пишні верхні та нижні спідниці, мережива, оборки, романтичні капелюшки з квітами, або, в протизагагу їм, елементи стилів «панк», «хіп-хоп», «мілітарі» (камуфляжні тканини, широкі мішкваті штани з великими кишенями, металеві клепки, пряжки, яскраві емблеми). Дітям, як і дорослим, подобались фірмові написи та вибвни зображення на куртках та футболках. Діти стали більше слідувати за модою, наслідуючи своїх кумирів у музиці, спорті, кіно, комп'ютерних іграх. Значний вплив справила і рекламна індустрія, яка запровадила модні тенденції розміщення логотипів відомих фірм, рекламних знаків та написів на різних елементах костюма.

Кінець ХХ початок ХХІ сторіччя виявили ще один дуже цікавий напрямок асоціативного формоутворення дитячого костюма, пов'язаний з образними трансформаціями форм живої природи. Цей напрямок вводив особливості побудови форми, об'ємно-просторової структури та функціонування об'єктів природного середовища в техніку, архітектуру та дизайн. Різноманітність рослинних та тваринних форм, їх пропорційна досконалість, масштабна витриманість, конструктивна та функціональна обумовленість слугують творчим джерелом для створення нових моделей. Емоційні, образні асоціації, що виникають у дизайнера під час спостереження світу живої природи, стають підґрунтям принципово нових функціональних форм та асортименту дитячого одягу.

Працюючи з природними формами, дизайнер визначає цікаві композиційні ознаки: пластичну побудову форми, ритмічну організацію членувань та елементів, характерну фактуру поверхні та її орнаментацию, кольорову гаму, функціональні та психологічні особливості, емоційний вплив об'єктів живої природи на дитину.

Діти, особливо молодших вікових груп, інтуїтивно надають перевагу різним образним асоціаціям з живою природою.

* Продовження. Початок див. журн. «Легка промисловість», 2006, №4, стор. 48-49.

Саме діти належать до тих груп споживачів, які найактивніше сприймають все нове, неординарне в костюмі. На відміну від дорослих, сучасні діти не є прихильниками традиційних форм та конструкцій одягу, а часто-густо навіть стають на шлях їх повного неприйняття. Тому, основою творчості в сучасному художньому проектуванні одягу для дітей найчастіше є саме образно-асоціативний підхід.

Мотиви природи у разі створення дитячого одягу не копіюють, а трансформують відповідно до асоціативних образів, які вони викликають у художника. Це пов'язано, насамперед, з тим, що діти молодших вікових груп найближчі з усіх до природного середовища та законів його розвитку. З моменту зародження і зростаючи дитина проходить різні етапи формування організму та зовнішньої форми тіла, що багато в чому аналогічні етапам еволюціонування живих організмів у природі. Побудова тіла дитини, пропорції, особливості функціонування та рухів також мають багато спільного з функціями та формами живих організмів. Діти молодших вікових груп є найбільш емоційно вразливими та чуттєво сприйнятними до естетичних характеристик живої природи. Тому головними цілями в проектуванні дитячого одягу перспективних форм ХХІ сторіччя є вдосконалення процесу дизайн-проекування на основі дослідження біотектонічних об'єктів та асоціативних характеристик біоформ різного рівня еволюційної складності. Пріоритет дитячого образу в проектуванні костюма зумовлений ергономічними, функціональними та психологічними вимогами до цього виду одягу. Звернення до яскравих асоціативних ознак природного середовища є характерним для творчості багатьох провідних дизайнерів кінця ХХ початку ХХІ сторіччя. Проте ці асоціації скеровані, головним чином, на творче осмислення найвиразніших, незвичних, неординарних зовнішніх характеристик біологічних об'єктів.

Мало дослідженими та недостатньо осмисленими в дизайні одягу залишаються функціональні, ергономічні властивості та трансформаційні здібності живих природних організмів. Розгляд цих властивостей в площині художньо-композиційних елементів дає можливість розроблення дитячого одягу принципово нових, перспективних форм з високими естетичними, ергономічними та функціональними показниками. Здатність дитячого одягу перспективних форм до трансформацій відповідно до функціональних та вікових вимог дає змогу поліпшити його зручність, довговічність та психологічну відповідність потребам дитини щодо всього, що оточує її в повсякденному житті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Джован Нанн. История костюма. 1200-2000. — М.: Астрель, АСТ, 2005.
2. Charlotte and Peter Fiell. Designing the 21 st. Century: TASCHEN, 2004.
3. Михайленко В.Е., Кашенко А.В. Природа, геометрия, архитектура. — Київ: Будівельник, 1981.
4. Николаева Т.В. Тектоника формоутворения костюма. — Київ: Аристей, 2005.

Одержано 20.03.2007

Промышленная Компьютерная Вышивка

**Вышивка на крое
Изготовление вышитых
нашивок и шевронов**

г. Киев
+38 044 599 30 76
+38 044 529 04 72
e-mail: embro@atlas.in.ua

г. Днепропетровск
+380 562 34-36-54
+380 562 35-39-87
e-mail:
embr2@optima.com.ua

**Полный цикл изготовления
- от рисунка до готового изделия**

Специализированное
предприятие "Атлас Д" **ATLAS D**
COMPUTER EMBROIDERY CENTRE

БЮЛЕТЕНЬ

ВИЩОЇ
АТЕСТАЦІЙНОЇ
КОМІСІЇ
УКРАЇНИ

№6, 2000
стор. 7

**ПРО ЗАРАХУВАННЯ ПУБЛІКАЦІЙ
ЯК ФАХОВИХ
(З постанови президії ВАК України
від 11.10.2000 р. №2-03/8)**

У зв'язку зі зверненням до ВАК України редакцій журналів і збірників наукових праць та, враховуючи особливий характер цих видань, президія Вищої атестаційної комісії України

ПОСТАНОВЛЯЄ :

... 2. Зарховувати наукові статті, опубліковані в журналі «Легка промисловість» (Державний комітет промислової політики України, Державне центральне бюро технічної інформації з легкої та текстильної промисловості, Київський державний університет технологій та дизайну) на підставі висновку експертної ради ВАК України з технологій харчової та легкої промисловості та експертної ради ВАК України з економічних наук, окремо у кожному конкретному випадку за поданням спеціалізованих вчених рад, як фахові в галузі технічних та економічних наук...